

BELLATERRA NO ÉS CALIFÒRNIA

Les metamorfosis en la UAB

Durant aquest darrer mes, la Universitat Autònoma de Barcelona està vivint una convulsió decisiva. La seqüència comença amb la vaga dels treballadors de l'administració i els serveis; continua amb la vaga d'estudiants de les facultats de Filosofia i Lletres i Ciències de la Informació, amb els de les escoles de Magisteri i de Traductors i Intèrprets; i culmina, després de l'ocupació del rectorat per part dels estudiants, amb el desallotjament a càrrec dels mossos d'esquadra i l'ordre de tancament de tots els centres del campus.

En arribar a aquest punt, finalment, ha estat convocat el Claustre, màxim òrgan democràtic de la Universitat. Notícia extraordinària: abans dels mossos d'esquadra i del tancament, durant quasi un mes de conflicte, el Claustre no fou convocat. Unes reivindicacions elementals (sobre taxes, transports, beques, convocatòries d'exàmens...) acompanyades de grans principis (no a la selectivitat i al masclisme, catalanització, paritat de representació...) han provocat l'automàtic desbordament dels «canals democràtics institucionalitzats». Així, la credibilitat dipositada en els òrgans de representació de la comunitat universitària ha quedat malversada. Ha arribat, primer, la policia; després, el Claustre.

El desenvolupament del conflicte mostra algunes qüestions fonamentals. D'una banda, les que assenyalen les greus limitacions i mancances del model universitari impulsat des del Ministeri-PSOE i aplaudit pels vells propagandistes i patrocinadors d'una Universitat científica, democràtica i catalana. Des de la funcionarització del professorat i la real congelació pressupostària, fins a la reducció de la funció social de la Universitat a servir exigències d'ordre econòmic. Entre la demanda social i la llei del mercat: selectivitat. L'ofec econòmic i polític de l'estrenada autonomia universitària és manifest. La consigna «més facultats, menys avions de combat» en parla.

El desplaçament del professorat —considerat en el seu conjunt— cap a posicions conservadores apareix com la contrapartida al procés de funcionarit-

Aquestes setmanes la Universitat Autònoma de Bellaterra està proporcionant una dura lliçó sobre l'estat de la universitat als Països Catalans. Una lliçó dura i utilíssima. Però només per a qui la vulga aprendre.

Joan Manuel Tresserras

del grau de massificació de cada facultat. En el conflicte de l'UAB són facultats massificades i amb futur professional particularment incert les que han actuat com a protagonistes. Més enllà d'això, però, la retrobada del moviment estudiantil ha trencat la dinàmica —que semblava ja definitiva— d'imposició de la moral de l'individualisme extrem i la competitivitat.

La presència aclaparadora d'estudiants del primer cicle marca el sorgi-

La imposició d'una moral de l'individualisme i la competitivitat no agrada als estudiants.

zació. Només així s'entenen certs comportaments polítics davant del conflicte i algunes substitucions discursives: les assemblees, que abans eren sobiranes, ara són il·legítimes; les avantguardes conscienciades s'han convertit en «minories salvatges»... La reflexió sobre el sentit autèntic del conflicte, emparentat amb el d'altres universitats europees i amb el de l'ensenyament mitjà d'ací, ha quedat postergada davant la reacció patrimonialista d'un estament professoral que oblidia la condició de membres de ple dret de la comunitat universitària que tenen els estudiants.

Pel que fa als canvis operats durant aquests darrers anys entre els estudiants, i evidenciats amb l'actual crisi, les coses són més complexes. La caracterització per l'origen social s'ha de completar amb la derivada de les expectatives d'ocupació professional o

ment d'un nou tipus de moviment, allunyat dels del 70, expressió d'una nova generació abocada a l'enfrontament contra el mateix sistema social.

En aquestes condicions, la Universitat és contemplada doblement: com a obstacle-distracció que no satisfà l'aspiració social de coneixement i aprenentatge (selectivitat, qualitat de l'ensenyament); i com a obstacle-selecció previ a la selva laboral (selectivitat, competència). No sembla que la protesta per aquest estat de coses hagi de ser necessàriament ni menystinguda, ni calumniada.

Constatem, a la fi, que el somni que alguns somniaven s'ha fos. Bellaterra no és Califòrnia. El rectorat de Bellaterra és dalt d'un turó. Potser d'allà estant, el món sembla que gira diferent. □